

Beste natuurvrienden,

het zal jullie wellicht niet verbazen dat Oostendenaars al eeuwenlang een behoorlijk kwalijke reputatie “genieten”. Zo was de stad in de 17^e eeuw een tijdlang een echt kapersnest van waaruit de Noordzee onveilig werd gemaakt. Nog steviger ging het eraan toe eind 16^e en begin 17^e eeuw. Oostende was het laatste bolwerk van de Geuzen (protestanten temidden een katholiek Vlaanderen) en zij trokken met grote regelmaat plunderend en brandschattend door de streek, zelfs de machtige stad Brugge was voor hen niet veilig. Alsof dat nog niet genoeg was staken ze in 1585 ook nog eens de duinengordel door en zo veranderde het hinterland in een slikken- en schorrenmoeras. Zichtbare overblijfselen van deze overspoeling zijn de Oostendse kreken. Op **zondag 08 maart** wandelden **21 NVO-ers** (11 AM en 11 PM) langs de **Keignaertkreek** en door het **Quaetbos**. Het Quaetkasteel (of Duvelstorre) dat daar stond verdween ook door de overstromingen.

Het wil dit jaar maar niet lukken om droog, rustig weer te treffen bij een NVO-wandeling. Toch blijven we vrolijk de natuur verkennen en richten dan onze aandacht wat meer op de planten. Met dat grijze weer (zo goed als) geen insecten en het maakt het vogelkijken ook een stuk moeilijker. “Gelukkig” zijn heel wat vogels al in broedstemming en dat laten ze horen. Dus ook op het gehoor valt er heel wat met zekerheid te herkennen. In deze afdeling geldt

dubbeldik het principe : oefening baart kunst. Wie het een paar jaar volhoudt ontdekt dat er steeds meer soorten duidelijk te herkennen zijn aan hun zang.

Omdat de Keignaert vlak tegen een huizenrij met tuinen aanlegt kregen we heel wat “escapes” te zien, soorten dus die (bvb met tuinafval) ontsnapten en nu in het wild groeien. Omdat in tuinen ook wel zeldzame wilde planten worden gekweekt wordt het dan flink lastig om alles uit elkaar te houden. Maar ach... mooi is mooi en gezien is gezien zullen we maar denken.

Na de kreek doken (bijna letterlijk) we het Quaetbos in. Dit deel van het Stadsrandbos ligt op de plaats van een kasteel dat nu volledig verdwenen is. Wat er vooral opviel waren de opschietende Reuzenberenklauwen. We hopen dat er binnenkort actie wordt ondernomen om ze te verwijderen... je mag er niet aan denken dat hier straks (met beter weer) een jeugdbeweging of een klas in het bos komt spelen.

Langzaam maar zeker wordt ook het dorpscafé een zeldzaamheid.

Gelukkig vonden we in Zandvoorde wel een geschikte stek voor onze nabespreking. We waren welkom in café De Platse, sterk aanbevolen voor mensen met een wintergat (ipw wintertenen) want de chauffage loopt er door de zitbanken. Het was er dus goed zitten en we komen er zeker nog eens terug.

Metten is weten... we noteerden dit kalenderjaar al 221 verschillende soorten. Sedert de NVO-start begin 2017 zijn dat al **920 verschillende soorten** geworden. Bij elk verslag voegen we 12 foto's met een woordje uitleg waarbij we proberen steeds andere soorten in het spotlicht te zetten, zo passeerden al **771 verschillende soorten** de revu. Je kunt al die foto's en tekstjes ook bekijken in samenvattende excel-bestanden, te vinden op onze site via deze link : <https://nvosite.com/bestanden/>

Je kunt er ook alle vorige verslagjes vinden : <https://nvosite.com/archief/>

Grijze lucht, veel wind, nu en dan een pittige regenvlaag... het wordt stiltejesaan een vast patroon in 2020. Dat weertype maakt het onze hoffotografen niet gemakkelijk maar ze bijten door (bedankt Dirk, Natacha, Carine, Frank en Peter) en zo kunnen we toch weer tien extra pagina's aan het verslag toevoegen. Op internet vind je miljoenen mooie natuurfoto's maar foto's die de dag zelf werden gemaakt blijven toch altijd iets leuker en interessanter.

Gele kruisbloemigen zijn moeilijk op naam te brengen maar er is een kenmerk die je wel op de goede weg kan zetten: de hauwtjes. Dat zijn de "boontjes" die bij kruisbloemigen al vlug te zien zijn onder de bloemen. Hun vorm en positie loodsen je naar de juiste soortnaam, in dit geval naar **Herik**. (foto : JaVa)

Vanuit de naburige tuinen komt duidelijk heel wat groenafval in de natuur terecht. Deze **Bonte gele dovenetel** is zo ontsnapt. Soms kunnen deze ontsnappers zich ook in het wild voortplanten en dan heet de soort verwilderd. Als die verwildering al lang en met grote hoeveelheden aan de gang is dan noemen we de soort ingeburgerd. (foto : WiHo)

Je zult de **Koolmees** en de **Pimpelmees** niet vlug zo vreedzaam bij elkaar zien. Maar op deze foto is in ieder geval mooi het verschil op de koppen te zien. Veel zwart bij de Koolmees. Enkel een zwart "dievenmaskertje" bij de Pimpelmees? Nek, kraag en kruin zijn niet zwart maar blauw. (foto : dailycappucino.nl)

Mannetjes **Krakeenden** zien er zittend of drijvend vooral grijs uit. De zwarte achtersteven, geel-oranje poten en witte vleugelspiegel kunnen helpen bij de determinatie. In de vlucht wordt ook een verrassende roestbruine vleugelvlek zichtbaar. En de vrouwtjes? Tja... de vrouwtjes zijn moeilijk hee... (foto : Kandelaarfotoboek)

Deze plant is inheems maar als echt wilde plant zeldzaam in Vlaanderen en superzeldzaam aan de kust. Maar omdat **Gevlekt longkruid** zo mooi is wordt het ook in tuinen aangeplant en vandaar ontsnappen dan weer exemplaren. Ontsnapt, verwilderd, ingeburgerd... daar gaan we weer... Hoe het ook zit, we hebben de soort wel "in het wild" gezien. (foto : WiHo)

Hoe gevaarlijk contact met deze exoot wel is vertelden we op wandelingen al vaak. Maar nog nooit kregen we zoveel opschieltende zaailingen van **Reuzenberenklauw** te zien als in het Quaetbos. Er staan er zonder overdrijven honderden tussen de bomen en langs de paden. (foto : waarnemingen.be)

"Ooooh, zo lief..." een koppeltje verliefde **Knobbelzwanen** dobbert over het water. Dat "lief" kan flink tegenvallen want vooral in het broedseizoen kunnen ze zeer agressief zijn. "Maar ze zijn wel hun levenlang trouw aan elkaar..." ook dat valt tegen want onderzoek wees uit dat er heel wat buitenechtelijke avontuurtjes worden beleefd in de rietkragen. (foto : shappa.nl)

Vogelgeluiden herkennen: in het begin een frustrerende maar na een tijd (geef het maar een paar jaar) een heel leuke bezigheid. Deze **Zanglijster** maakt veel verschillende geluiden maar meestal fluit hij elk geluid 2 keer na elkaar en zo wordt het geheel toch goed herkenbaar. (foto : waarnemingen.be)

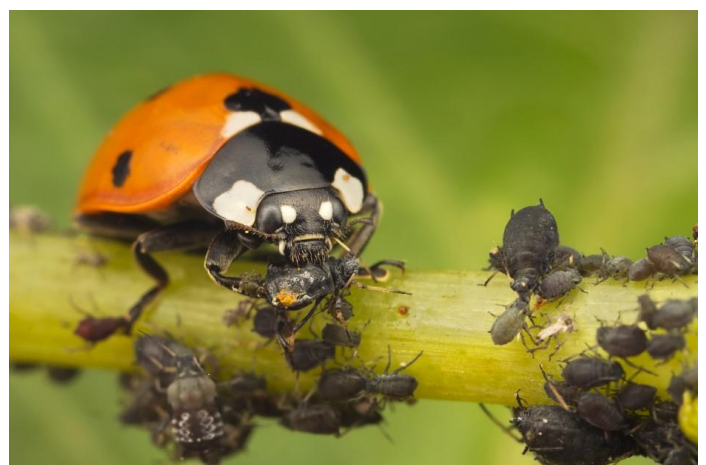
Door de witte dooradering van de grote bladeren kun je een **Maria-distel** ook zonder de bloemen eenvoudig op naam brengen. Deze exoot komt voor in Zuid-Europa en Noord-Afrika. De legende dat de witte strepen veroorzaakt werden door de moedermelk van Maria kan dus, louter geografisch, wel kloppen. (foto : waarnemingen.be)

Dankzij de oplettendheid van een verse NVO-er (bedankt, Peter) ontdekten we 's morgens een grote groep **Maarts viooltje**. In vroeger tijden werd de plant niet alleen voor zijn geur gebruikt maar ook voor zijn (vermoede) geneeskrachtige eigenschappen. Ze is in ieder geval eetbaar en bevat veel vitamine C. (foto : CaVa)

Onder stenen en takken, in vermolmden stammen, onder schors van dode bomen... daar kun je de **Gewone duizendpoot** aantreffen. Het is maar wat je "gewoon" noemt natuurlijk. Het zijn felle jagers en ze hebben een paar sterke kaken waarmee ze ook een onwetende natuurliefhebber een knauw kunnen geven. (foto : BioPix)

Bladluizen en andere plantenluizen verzwakken de plant door ze aan te boren en voeding rechtstreeks van de sapstroom af te tappen. Nog erger is dat ze ook schimmels meebrengen die de planten aantasten. Gelukkig hebben ze heel wat vijanden zoals dit **Zevenstippelig lieveheersbeestje**. Vooral de larven van lieveheersbeestjes zijn echte vreetmachines. (foto : X-knowledge)

Deze activiteit gemist??? Geen probleem!!!

Er is (zoals steeds) een herkansing mogelijk want op **zondag 22 maart** staat er opnieuw een boeiende activiteit op de kalender. (de info-mail valt in je mailbox op maandag 16 maart)
Meer info over de eerstvolgende activiteiten vind je hieronder.

Vriendelijke groeten en tot binnenkort

Jan Vanhoutte

Wandelingen in de nabije toekomst :

Sinds begin 2017 organiseert **NVO** elke maand 2 natuuractiviteiten.

NVO staat voor **NatuurVrienden Oostende** en verenigt op een vrijblijvende manier mensen die samen van natuur willen genieten.

De 2^e zondag van elke maand verkennen we een stukje Oostendse natuur. De 4^e zondag van elke maand zoeken we het, carpool-gewijs, wat verderop. Op deze manier bezoeken we, over 3 jaar gespreid, **meer dan 60 verschillende locaties**.

ALLE activiteiten zijn steeds gratis.

Bij carpoolen wordt wel gevraagd een kleine brandstofbijdrage te betalen aan de chauffeur van dienst.

Na elke activiteit wordt een verslagje doorgemailed naar alle deelnemers.

Enkele dagen voor de volgende activiteit wordt een klein info-mailtje verstuurd.

Er werd ook een blog gestart waarop alle verslagjes en wat extra info over NVO terug te vinden zijn.

<https://nvosite.com/>

Volgende NVO-activiteiten (steeds keuze tussen ochtend- en namiddagwandeling) :

- **Zondag 22 maart** : wandeling over de **Vesten van Brugge**
RV carpoolers om 08u30 of 13u30 aan de parking nabij het kerkhof / Stuiverstraat 414 / Oostende
Ter plaatse : 09u10 of 14u10 op het stationsplein thv de kiss-and-ride zone / Brugge
- **Zondag 05 april** : poelenonderzoek **'t Schorre**
Deze activiteit werd een weekje vooruit geschoven tov de oorspronkelijke planning
Start om 09u00 of 14u00 : fietsenstalling van de Kinderboerderij / Leffingstraat 599 / Oostende
- **Zondag 26 april** : daguitstap **Noord-Frankrijk** (Leffrinckhoeke en Sint-Winoksbergen)
RV carpoolers om 08u30 aan de parking nabij het kerkhof / Stuiverstraat 414 / Oostende
Ter plaatse AM : rond 09u15 op het rechtereinde van de Digue Europlage / Leffrinckoucke
Ter plaatse PM : rond 13u30 midden op Place de la République / Bergues
- **Zaterdag 09 mei** : wandeling door de **Oostendse achterhaven**
op 10 mei vieren we moederdag, daarom gaat deze wandeling uitzonderlijk op zaterdag door
Start om 09u00 of 14u00 aan de sluizen Spuikom (kant tankstation) / begin Vicognedijk / Oostende
- **Zondag 24 mei** : wandeling door **Tillegembos**
RV carpoolers om 08u30 of 13u30 aan de parking nabij het kerkhof / Stuiverstraat 414 / Oostende
Ter plaatse : 09u00 of 14u00 op de parking aan de Witte molenstraat / Sint-Andries Brugge

Weer of geen weer, er wordt **altijd** op de voorziene plaats en op het voorziene uur gestart

Wie deze mails liever niet meer ontvangt kan zich uit de bestemmelingenlijst laten schrappen door een klein mailtje terug te sturen.

Je kunt me steeds bereiken via mail op jan.vanhoutte@proximus.be

(ook opmerkingen, vragen, verbeteringen, voorstellen... zijn steeds meer dan welkom via mail)

foto : NaGy

Laarzen, dikke vesten, sjaals, mutsen en hier en daar een stuk thermisch ondergoed moeten de NVO-ers beschermen tegen de elementen. Dat grijze weer begint stilletjesaan wel op ons systeem te werken maar in feite mogen we niet klagen. Als je de bui van 10 minuten op het einde van de namiddagwandeling niet meetelt dan hielden we het eigenlijk heel de dag droog en er werd (zeker in het begin van de week) wel wat anders voorspeld. Trouwens... hoe mottig het weer ook mag zijn, achteraf zijn we toch altijd weer content dat we samen op stap waren en, geloof het of niet, er valt altijd wel (heel) wat te ontdekken in de natuur.

foto : NaGy

foto : NaGy

foto : NaGy

foto : PeHe

foto : CaVa

foto : DiNo

foto : CaVa

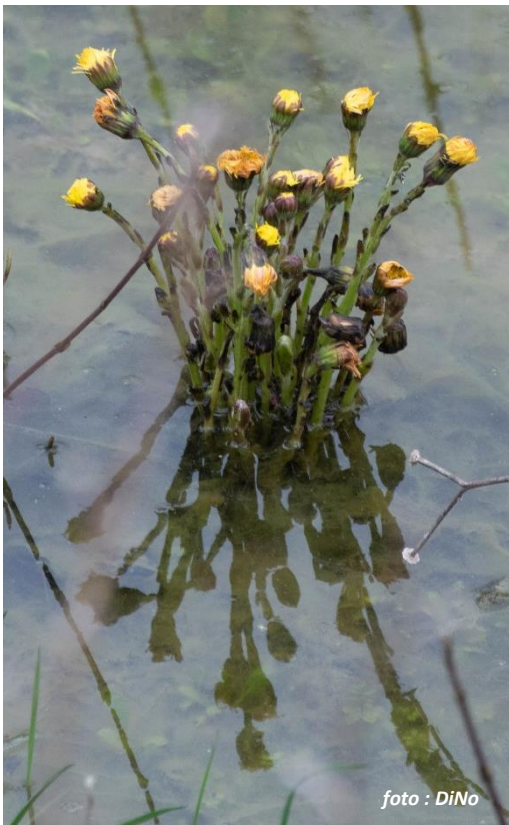

foto : DiNo

Met de klok mee,
linksboven beginnend :

- **Klein kruiskruid** nog net boven water
- close-up **Groot hoesblad**
- veldje **Groot hoesblad**
- **Witte krodde** met ronde hauwtjes
- **Klein hoesblad** met natte voeten
- **Gevlekt longkruid** ont-snapt uit een tuin

foto : JoDe

foto : NaGy

foto : NaGy

foto : NaGy

foto : PeHe

Wie snoeimessen koopt...
zal plantenbrokken oogsten...
(we zijn bij NVO niet vies van
zelf-uitgevonden spreuken)
Vanzelfsprekend wordt er wel
wat uitgekeken bij het
knippen: alleen planten
worden geknipt, geen dieren.
Zeldzaamheidjes laten we
ongemoeid en ongeknipt.
We knippen in feite enkel
stukjes die het waard zijn om
wat beter en van dichterbij te
bekijken of te besnuffelen.
Proeven zou eventueel ook
nog kunnen maar dat raden
we bij deze
Reuzenberenklauw in ieder
geval ten stelligste af.

foto : GaVa

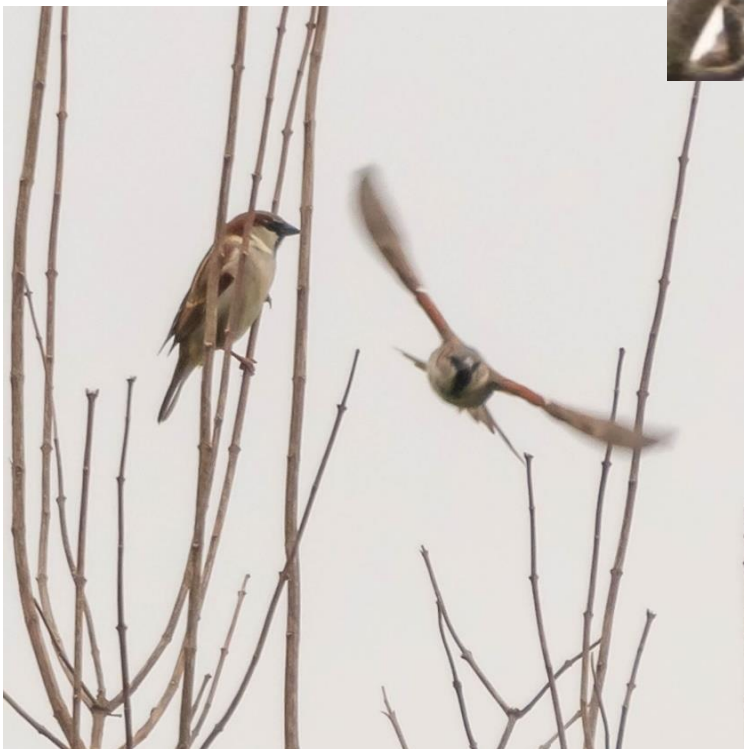
foto : CaVa

foto : DiNo

foto : DiNo

We hebben het al aangehaald... bij grijs weer ligt de nadruk meestal wat meer op de planten, tijdens deze wandeling hebben we maar liefst 45 plantensoorten benoemd. Maar ook 52 niet-planten kwamen aan bod waaronder toch zo'n 36 vogelsoorten. Hierbij enkele voorbeelden: (linksboven beginnend en met de klok mee)

- een naaktslaksoort, wellicht de **Oranjebruine weglak**
- een mannetje **Huismus** in een Sleedoornstruik
- Dirk wist er weer eentje te fotograferen die alleen hij heeft gezien: een **Putter** (ook wel Distelvink genoemd)
- een bekerzwamsoort, misschien de **Grote aderbekerzwam**
- een **Huismus** bekijkt de vliegkunsten van een collega T

foto : JoDe

Vreemd dat NVO nog geen privacy-proces aan het been heeft want er wordt wat afgeloerd op zo'n wandeling. Wie de loop weet te hanteren ontdekt wonderbaarlijke structuren. Wie foto's maakt kan achteraf haar of zijn geheugen opfrissen met de beelden of... supersympathiek zijn en de foto's doorsturen naar het algemeen secretariaat van NVO (naar de afdeling "PR en promotie" mag ook natuurlijk).

Enkele voorbeelden van (zeer) kleine maar (zeer) fijne structuren uit de plantenwereld:

- bovenrechts: een opengebarsten bloemknop van **Es**
- bovenlinks: dezelfde structuur maar nog meer in detail en al wat verder opengebloeid, uiteindelijk lijken de bloesems op een soort pomponnetjes (met veel fantasie)
- middenlinks: de sporenkapsels van 2 mossoorten door elkaar, (onder voorbehoud) met de scherpe topjes **Gewoon muursterretje**, met omgebogen kapsels een **Knikmos**-soort
- middenrechts: vanwege de witte topjes op het einde van de "takjes" is dit waarschijnlijk **Gewoon zijdemo**.
- onderaan: nog twee mooie beelden van een **Knikmos**-soort

foto : NaGy

foto : NaGy

Behulpzaamheid is zeker geen slechte eigenschap voor een gids...
de NVO-ers verwittigen dat er veel slijk ligt en laarzen aanbevolen zijn...
of al eens (voorzichtig) een brillettje rechtduwen dat wat scheefgezakt is

foto : NaGy

Links: alhoewel de Groenling tot de vinken behoort is dit geen Groenling maar een **Vink**
Hieronder: een **Pimpelmeesje** toont zijn blauwe pet en zwarte dievenmaskertje

Kraaiachtigen leven zo goed als altijd in koppel, zelfs in grote groepen kun je nog goed zien welke twee individuen samen horen.

Op de foto hieronder zie je duidelijk dat **Kauwen** niet volledig zwart zijn maar dat de nek grijs is. Als je dicht nadert zie je ook de blauwgrijze iris.

Op de twee foto's onderaan zie je de mijngang van een minerend insect, van zijn larve eigenlijk. Het eitje wordt tussen de bladlagen gelegd en de larve vreet een steeds breder gangetje uit.

foto : NaGy

foto : NaGy

Vreemd dat in zo'n bos alleen het pad er modderig bij ligt... daar is vast wel een plausible uitleg voor te vinden maar we naderen het einde van het verslag en de fut is er een beetje uit. Van de kijktoren aan de Keignaert is duidelijk ook het beste af... één van de steunpoten doet het ergste vermoeden... Toch wel een wat schamel zicht en dat geldt trouwens voor de volledige kijhut: veel van de luiken gaan niet meer open en er is een stuk uit het dak. En dat allemaal langs het kakelverse fietspad van het Groen Lint... tja...

foto : PeHe

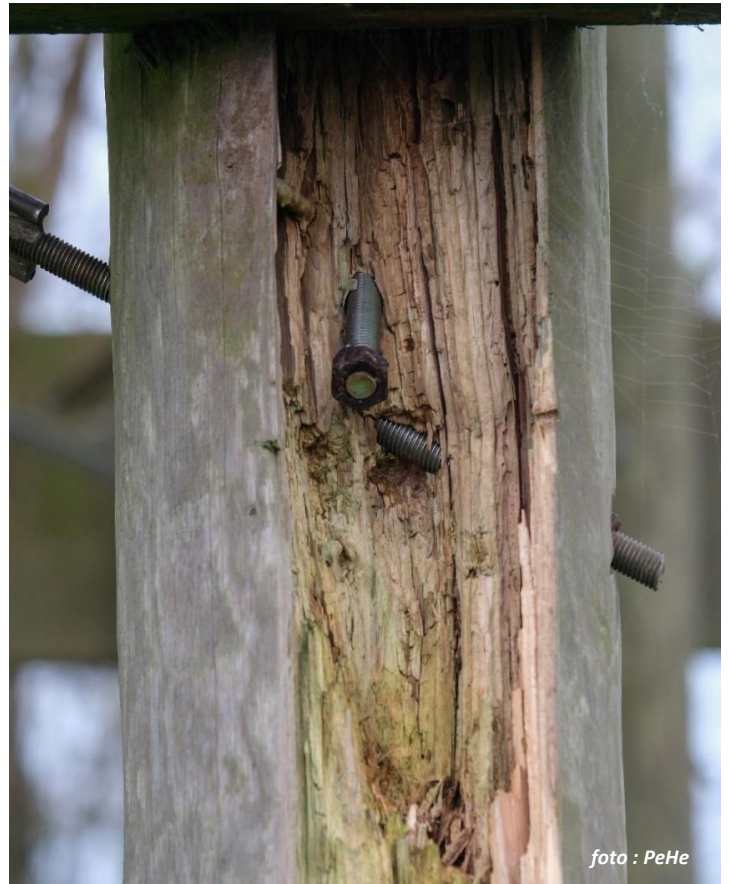

foto : PeHe

foto : NaGy

Als we voor de nabespreking kunnen kiezen tussen een moderne en hippe brasserie en een ouderwets (eventueel licht uitgeleefd) volkscafé dan kiezen we resoluut voor het tweede. Geef toe... de gezelligheid die daar hangt vind je niet in een brasserie. Deze keer was er zelfs de mogelijkheid om tegelijkertijd je kennis van de vaderlandse geschiedenis bij te spijkeren aan de hand van een gigantische blekken-dozen-verzameling. Ook de achterwerkverwarming zal ons nog lang bijblijven...

foto : NaGy

foto : NaGy

foto : NaGy